ч. 118 (11.086). Львів, неділя 29. травня 1927. Poczotwa oplata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Рішучий крок.

Львів, 28. травня 1927.

Відносини між Вел. Британією і Рад. Союзом осягнули свою кульмінаційну точку — в негативному розумінні. Дня 24. ц. м. премієр Болдуін виголосив у палаті громад велику промову на тему нельояльности СРСР, усновуючи конечність зірвання торговельних взаємин між обома могутностями. Очевидно, прикокою до розриву є комуністична пропаганда, ведена явними чи критими представниками й агентами СРСР, в Китаю, Англії і його домініях (Канаді, Австралії, Новій Зеляндії і полудневій Африці), в Злучених Державах, Мехіку і полудневій Америці, пропаганда серед населення, війська і маринарки.

Згідно з постановами англо-радянської торговельної умови большовики зобовязалися здержатися від усякої пропаганди на території Вел. Британії. Однак цього зобовязання — як твердив Болдуін — не додержано. Представники Рад. Союзу всюди вели завзяту агітацію проти Вел. Британії. В Китаю проводив свою оживлену акцію тов. Бородін, який — всупереч запевнюванням радянського *charge d'affaires* у Льондоні з 3. лютого ц. р. і Літвінова з 11. лютого ц. р. — був півофіційною особою на терені Китаю. В Англії і західній Европі комуністичну пропаганду вели Жихлінський і Колін, обіймаючи своєю пропагандистичною сіткою цивільне населення, військо і маринарку, добираючись до партії і пресових органів. Ревізія в радянській торговельній установі „Аркос“ дала урядові Болдуіна значну добичу. Добуті там документи і вказівки разом з іншими доказами живої пропагандистичної діяльности радянських представників, зібраними британським урядом, мають стати змістом англійської „Білої Книги“.

„Докази — говорив прем. Болдуін — що найшлися в посіданні влади, утвердили британський уряд в пересвідченні, що: 1) військово-шпигунська і переворотова організація розвивають свою діяльність в цілій британській імперії та що аналогічні організації в обох Америках одержували інструкції, які виходили з будинку радянської делегації в Льондоні; 2) що торговельне представництво радянського уряду і спілка „Аркос“ не були докладно розмежовані, коли мати на увазі розклад приміщення і характер чинностей, які в обсягу пропаганди були спільні обом. З огляду на ті факти радянський уряд не може вимінути відповідальности за діяльність торговельної делегації і надужування нею признаних їй привілеїв і полекш“.

З огляду на те британський уряд постановив зірвати дипльоматичні взаємини з урядом СРСР. Крок британського уряду є рішучий і твердий. Англія нехтує всіми вигодами торговельного трактату, щоби — як каже „Таймс“ — зберегти достоїнство не лише британської імперії, але й тих країн, що в взаєминах з нею придержуються принципів принятих у цивілізованому світі. Рішучий крок британського уряду звертається не проти Росії, але проти радянського уряду.

Очевидно, англійська опінія не є однозгідна в оцінці урядової постанови. Лейбур Парті домагається переведення судового слідства для висвітлення поодиноких етапів англьо-радянського інциденту. Також ліберали оцінюють крок уряду як надто поквапний.

Не можна допускати думки, що мотиви постанови консервативного уряду не були докладно проаналізовані. Англійська дипльоматія, терпелива, сувора і холодна, ледві чи відступилаб від своєї традиції з мотивів клясових чи яких-небудь інших, а не загально британських, розуміється, переломлених у призмі консервативного розуміння.

За метрополією пішла Канада, передова британська домінія, виповідаючи торговельний договір Рад Союзові.

Між двома найбільшими державами світа, між двома протилежними суспільно-політичними устроями прийшло до рішучих розходжень, до розриву з трудом навязаних взаємин. Виявилося, що поруч себе не можуть істнувати дві ворожі політичні і господарчі системи; що компроміс між ними виключений; що вони себе взаїмно ненавидять і поборюють; що істнування одного є постійною загрозою другого. В себе, внутрі комуністи приноровили подвійну господарчу систему, націоналізуючи промисл і переходово приватне земельне посідання, а в торговельній ділянці допускаючи неп поруч державного монополю. Однак усе те ділялося під примусом. На міжнародній арені важко приноровити примус, а ще важче довести до спільного знаменника дві протилежні системи, два супротивні світогляди. Це й стало основою постійно наростаючих розходжень, які довели Англію до рішучого кроку, до розриву.

Рішаючись на зірвання торговельних і дипльоматичних взаємин, Англія вибрала пригожу для себе хвилю. В парі з опановуванням положення в Китаю, поквапно переводила вона ізоляцію Рад. Союзу в Европі. Порозуміння з Італією, віднова тіснішого порозуміння з Францією, засвідчена льондонськими відвідинами през. Думерга, поквапна й успішна пошуканка спільних точок з Японією, зручна інспірація неприхильних Рад. Союзові настроїв в Америці — все те поставило Англію у вигідніше становище в порівнанні з СРСР. До тогож і внутрішні відносини у Рад. Союзі не належать до найкращих. Він же находиться в процесі спішного внутрішнього будівництва і нагально потребує закордонних достав і кредитів, щоби виявити свою конструктивну здатність. А тимчасом „коварний Альбіон“ робить заходи, щоби засипати кожне джерело, з якого Рад. Союз міг би черпати кредити. Поголоска, немов то Англію в доставах для Рад. Союзу заступили Злучені Держави, виявляється передчасною і безосновною. Заходи Чічеріна в Парижі — до тогож після льондонського зїзду — теж не дали позитивних вислідів. Японія — по поголоскам — теж готовиться до зірвання взаємин з СРСР. На всьому фронті Англія окружує Рад. Союз, приготовляючи його щільну господарчу бльокаду.

Та чи бльокада є останньою точкою, головною метою Вел. Британії? Чи не є увертюрою до поважнішої акції, до збройного зудару, до рішучої розправи? Так мабуть оцінюють положення в Рад. Союзі, коли европейська преса поширює вістки про проголошення воєнного стану в Кронштаті та про приказ до армії, в якому командарм Ворошилов повідомляє про зірвання взаємин з Англією і взиває армію і фльоту до воєнної готовости. Також Німеччина оцінює ситуацію як поважну, здатну викликати збройний конфлікт. Заповідаючи тісну невтральність в англьо-радянському конфлікті, Німеччина запевнює, що зробить усе можливе, щоби не допустити до вибуху війни.

Рішучий крок британського уряду ледві чи доведе до збройного конфлікту, бо ніодна з ворогуючих сторін не є до нього як слід підготовлена, однак уже господарча бльокада Рад. Союзу спричинює стан затяжної непевности та громадить важкі, оловяні хмари над нещасною Европою.

КП(б)У і національна культура.

Відгомони літературної дискусії двох останніх літ.

Як у Московщині по нинішній день не погасли іскри внутрішньопартійної дискусії, дарма, що опозиція нібито й визнала авторитет політбюра і скапітулювала, бо ось Зіновєв виступив недавно прилюдно з нагоди святкування пятнацятиліття „Правди“ (дня преси) з давніми своїми опозиційними тезами, за що його знов тепер бють повіню резолюцій — так і на Україні не успокоїлося ще по нинішній день своєрідне ферментування на культурному фронті. Як там у політиці, так тут у літературі далі тліють іскри опозиції. Наші читачі обізнані з цією опозицією, бо про етапи її розвитку були своєчасно інформовані. Хвильовий, Досвітній і Яловий — усі члени КП(б)У і рівночасно українські письменники, очевидно пролєтарські, висунули прилюдно гасло зірвання культурних звязків з Москвою та навязання натомість як найтіснішого контакту з літературною творчістю заходу, самозрозуміло, що не з усею, а з її, так сказатиб, зразковими представниками, з її найбільшими цінностями, словом з такими цінностями, що мають вічну вартість для всього людства, для всіх часів і народів без огляду на те, з якого становища їх оцінювати, чи з вузько-клясового, чи з загально людського, чи накінець з національного. Бож ніяка культура, а в тім і пролєтарська не може не користати з таких перлин вселюдської творчости від найдавніших часів, які людську культуру двигали вперід, які надавали їй нові шляхи, які збогачували скарбницю вселюдського духового набутку і поступу. З окремаж в ділянці літературної творчости утворилися протягом віків специфічні закони передовсім формального характеру, які мусить приняти обовязуючими для себе і пролєтарська література. Сонет наприклад все мусить мати одну і ту саму зовнішну форму і будову без огляду на те, яку думку він буде виражати і без огляду на те, яку творчість буде репрезентувати. Все те разом прозвала група Хвильового орієнтацією на „психольогічну Европу“ в українській літературі.

І Хвильового і його товаришів осудила КП(б)У за такі кличі. Всі вони відкликали свої „блуди“ прилюдно, а за кару викинули їх навіть із заснованої нимиж літературної організації „Вапліте“, поусували з редакцій усіх майже журналів, а в першій мірі з „Червоного Шляху“, а партія приняла минулого року в червні окремо тим справа посвячені тези, що мали надати правильний ідеольогічний шлях українській пролєтарській літературі, і всеж, не зважаючи на те, накресленої Хвильовим і товаришами ідеольогічної лінії, видно, переломити та знищити не вдалось. Доказом на те обставина, що дня 15. травня ц. р. появилися в харківській пресі нові тези КП(б)У в тих самих літературних справах, цим разом під заголовком „Політика партії в справі української художньої літератури“ (Постанова політбюра Ц. К. КП(б)У).

Тепер не будемо аналізувати цеї нової постанови партії, відложимо це на пізніше. Нині ми бажаємо занятися чим іншим, що стоїть у тісному звязку з літературною опозицією Хвильового і тов. Виявляється, що вся ця літературна історія разом з її непорозуміннями мала і має далекосяглий вплив на політику, з окремаж спричинила вона недавну крізу в харківському уряді та цілковите усунення з нього Шумського. Про те довідуємося з величезного фейлєтону Андрія Хвилі, поміщеного у харківському „Комуністі“ з 15. травня ц. р., фейлєтону, що має бути інтерпретацією чи радше доповненням постанови КП(б)У про політику партії в справі української літератури.

Переповідати всього фейлєтону Хвилі не беремося та й булоб це недоцільно. Ми позволимо собі навести з нього тільки деякі цитати. А вони вповні вистарчать, щоби підтримати вгорі сказане. Отже Хвиля твердить, що не зважаючи на формальну ліквідацію опозиції, тобто групи Хвильового, і не зважаючи на постанови партії в цій справі

„Група Хвильового продовжувала фрондувати і після цих постанов проти лінії партії в культурно-національному питанні“.

„Після червневої постанови пленуму ЦК партії — пише далі Хвиля — про шлях розвитку української культури — нібн у відповідь на це — Вапліте випускає „перший зошит“ свого журналу, де фактично фрондує проти лінії партії в культурно-національній справі. ЦК констатує, що такий вчинок іде проти постанов червневого пленуму, але не зважаючи на те, „Червоний Шлях“, де за головного редактора був Шумський — член ЦК і народній комісар освіти — продовжує стару лінію, нічим не відбиваючи в своїй роботі лінії, наміченої партією. Фактично та лінія і Вапліте і Шумського полягала в тому, щоби здати в архів червневу постанову ЦК КП(б)У, особливо в частині культурній... І тільки після того, як по Україні розворушилася суспільна думка і рух серед культурних і письменницьких сил, що вітали лінію партії, і коли група Хвильового, що фактично використала „Вапліте“, — була приперта в куток, вона „зрікласи“ тої лінії, що її фактично вела на користь українського націоналізму — проти партії...

„І дережно тов. Шумський у своїй промові, видрукованій у ч. 2 „Більшовика України" за 1927 рік робить спробу все фактично звести до „превеликого жалю", до „непомітного", до „несподіваного" в теперішніх твердженнях і поглядах Хвильового. Такі поясення Шумського є не що інше як спроба прикрити собою всі помилки, що зробила їх перед партією і соціялістичною Україною група Хвильового. Прикрити, — бо фактично і сам тов. Шумський, як редактор „Червоного Шляху", на „превеликий жаль", „несподівано", „для себе самого непомітно" перекручував лінію партії в культурно-національному питанні і фактично цим сприяв утворенню атмосфери єдиного національного фронту, що зривало червневу резолюцію ЦК. КП(б)У."

Хвильового і тов., як відомо, „примирили", він відкликав свої тези, його викинули навіть з „Ваплі-те", але все це не задовольнило комуністів правовірних, не задовольнило і тогож Хвилі, бо „Ваплі-те", на його думку, стоїть далі під впливом Хвильового і його групи. „Ще й досі — каже він — не можуть ваплітовці позбутися того хатнього гіпнозу групи Хвильового." Ось тому то, що цей вплив далі діляє на деякі групи навіть пролєтарських письменників комуністів, появилися і нові постанови Ц. К. КП(б)У про політику партії в справі української літератури.

Самозрозуміло, що за „прикривання" Хвильового не міг не відпокутувати і Шумський. І він відпокутував. Його з редактора „Червоного Шляху" здеградували, здеградували і з народнього комісаря Освіти УСРР. Бо й якже такий „засліплений націоналіст" міг ним далі бути?!

„Хай подумають — пише „Хвиля" — як слід ті, що хотіли зробити з української літератури засіб перевести партію на неправдиві позиції в національному питанні. Хвильовий ішов із щитом — Шумський, перекручуючи й бойкотуючи лінію червневого пленуму ЦК (КП(б)У".

Дійсно „хай подумають", бо за такі „єреси" в літературі та за такий бойкот партії жде їх неабияка кара! І цілком зрозуміло, бо кожний,

хто збивається з нашого шляху — кінчить „Хвиля" — неминуче обєктивно чи субєктивно надає нової гальванізації смердячому смітникові польських магнатів та їх блюдолизам — (вгадайте кому?!) — ундівцям".

Це *ipsissima verba* Андрія Хвилі. Звязав Хвильового і Шумський з польськими магнатами а тих з УНДО-м, або іншими словами Хвильового з УНДО-м і дійшов до вершка своєї комуністичної аргументації та перестороги для необережних. Таку нечувано дивоглядну концепцію літературних впливів міг видумати хіба лише сліпий комуністичний публіцист із Харкова.

в. н.

З нових шкільних розпорядків.

В ділянці пропаганди ощадности в школі зарядило міністерство освіти, щоби вчити молодь якнайширше понятої ощадности, отже не лише складання грошей на щадничі вкладки, але також дбайливости про свої та чужі річи: одяг, книжки і шкільні прибори. Учительським зборам припоручено уложити пляни виховної праці для пропаганди ощадности серед молоді і її діяльного практикування.

Молоді до шіснадцяти літ заборонено з огляду на здоровля грати футбол. На основі конкордату в усіх державних і приватних школах з правом прилюдности має бути релігія обовязковим предметом для католиків, а влада обовязана доставити учителя релігії, коли в школі є бодай 12 дітей католиків, коли менше, то на науку релігії треба лучити дітей з сусідньою школою, а коли і це не можливе інспектор має постаратись, щоби священик учив релігії безплатно. Молодь є також обовязана до релігійних практик, а саме спільних богослужень і екзорт, 3 дневних реколекцій, 3 рази в рік до сповіди і спільної молитви перед і по науці.

Заборонено ученикам усіх кляс курити тютюн також дома, що за Австрії було дозволене ученикам VII і VIII гімн. Замість карцеру введено усунення ученика на якийсь час від науки, але не сказано, що зробити з опущеними годинами.

Ученик, що має недостаточно з більшости предметів вчисляючи до того рисунки, спів і ін., не може в засаді репетувати в тій самій школі, оскільки таку загрозу подасть школа до відома родичів на 6 тижнів перед кінцем року.

Ученики усунені зі школи однодушною ухвалою Педагогічної Ради, тобто конференцією учительського збору, мають негайно заведення опустити, а тільки неоднодушна ухвала підлягає затвердженню кураторії.

Приймання учеників з початком року належить до Дирекції, серед року до Педагогічної Ради.

Учителям, що мають більше як 15 літ служби, признано 1 годину знижки тижнево, над 2. літ 2, над 25 літ 3 години тижнево.

За умови допущення до іспитів на учителів середніх шкіл поставлено: степень магістра фільософії з усяких предметів і ріжних мов, магістра фізичного виховання, інжиніра, диплом школи сільського господарства у Варшаві, дипломи виділів рільничих і лісних при університетах або політехніках, свідоцтва іспиту з рисунків, музики, співу, ручних робіт і тілесних вправ.

По зложенні державного іспиту на учителя середніх шкіл магістер фільософії отримує кваліфікацію до навчання в середніх школах і учит. семинаріях. Слід зазначити, що змінено дотеперішні групи предметів побільшаючи число груп, а рівночасно зменшуючи число предметів у поодиноких групах. Одначе міністерство радить добирати собі ще інші предмети, бо нераз може учительському кандидатові бракнути обовязкових годин в середній школі.

Свідоцтва з примусового навчання при війську будуть мати вартість, кільком рокам науки всенародньої школи вони відповідають.

Опубліковано обіжник в справі мови написів, оповіщень, обрад, книг і шкільних актів в школах і захоронках державних та школах і захоронках приватних. § 1 цього закону установляє в школах мову державну як урядову, § 2 подає виїмки для шкіл з недержавною мовою навчання. Є вони такі: Написи й оповістки до учнів або родичів внутрі або назні будинку мають нижче або по правім боці тексту в державній мові також текст у недержавній мові. Книги і шкільні акти мають бути двомовні. На бажання родичів і опікунів шкільні свідоцтва будуть мати по правій стороні текст у недержавній мові побіч тексту в державній мові, про що мають учителі родичів своєчасно повідомити.

На подання і письма відповідається в мові, в якій вони внесені, отже і в недержавній. На всіх шкільних конференціях і педаг. радах вільно уживати недержавної мови і в ній мають бути протоколовані промови. Тоті приписи обовязують теж в утраквістичних прилюдних школах за виїмкою постанови щодо ведення актів. Школи і захоронки державні уживають печаток і красок приписаних для державних урядів. На письмах двомовних має бути двомовна печатка.

Приватні школи з недержавною мовою навчання можуть уживати у своїй внутрішній праці, в написах, при веденні актів, і переписці з родичами учнів та іншими приватними особами фізичними і правними згідно з постановою арт. 110 Конституції мови навчання школи або захоронки. При вношенні подань за уділенням їм права прилюдности, то це буде між іншими залежати від зобовязання особи чи установи, що школу удержує, до видавання свідоцтв, у котрих побіч тексту в рідній мові буде текст у мові державній. (Рескрипт має дату 12. квітня 1927 Ч. О. Ір. 2334/27, а є оповіщений в Дневнику урядовім Мін. Осв. ч. 6, стр. 185—6.)

В тім самім числі є уповажнення д-ра Степана Балея, професора державної гімназії у Львові до переводження іспиту з виховної психольогії в комісії державних іспитів у Варшаві на вчителів середніх шкіл.

Мін. просвіти розділило фонди, які зложила молодь сер. шкіл в двох послідніх роках в той спосіб, що 150.000 зол. призначено на будову прогулькового дому для молоді в Кракові, 50.000 на дім над озером Серви в августівськім повіті, а 25.000 на нічліги в школах положених на туристичних шляхах.

Абсольвентів середніх фахових шкіл, між іншим львівської промислової школи, допущено до студій в Академіях Мистецтв. У Варшаві переорганізовано державну семинарію учительок ремесла, до якої приймаються абсольвентки середньої фахової або загально-образуючої школи. Наука тревае 3 роки, а обіймає відділ білля, кравецтва і гафту та школу вправ.

Неповні права державних гімназій признано українським гімназіям у Рівнім, Кремінці та Луцьку, а крім того учительським семінаріям СС. Василянок в Дрогобичі, Станиславові і Львові Рідної Школи в Самборі, Коломиї, Стрию і Львові, а повні семинарії СС. Василянок в Ярославі.

Курси гігієни для учителів всенародніх шкіл будуть відбуватися у Варшаві в Держ. Школі гігієни в липні і серпні через 20 днів кожний. Утримання виносить у бурсі 3 зол. денно, а наука безплатна. Зголошення через шкільний інспекторат до школи гігієни. Нам придались би учителі, що могли би працювати над піднесенням гігієни по селах.

Вимково ще до 1. липня ц. р. можуть приватні учительські семинарії старатися за право прилюдности.

Міністерство заказує обтяжувати молодь шкільними складками.

Частину нагляду над фаховими школами передало міністерство шкільним кураторіям. В школах фахово-доповняючих змінено правильник кінцевих іспитів. До комісії належать крім учителів два члени шкільного виділу. Іспити є усні, а закінчення прилюдне. При переході до вищих кляс іспиту нема.

Торговельні курси можуть повставати за дозволом шкільної влади з програмою відповідною до місцевих відносин. міністерство її не накидає курсам, одначе і не признає їм прав до зворотів оплат і державних підмог. Вони призначені для молоді понад 18 літ. Натомість кореспонденційних курсів міністерство не признає, бо кожний громадянин може вести переписку з ким і про що хоче. Свідоцтва з того видавати не вільно.

Запашпортові пільги для наукових цілей можуть учителі старатися через кураторії. Урядник у нечиннім стані має право посунення до вищого щабля платні.

Памятайно: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Відбудова життевих обезпечень.

Обезпечення, — це суспільна установа, яка має своїм завданням: лагодити й усувати економічні наслідки всіх тих нещасних випадків (огонь, передчасна смерть, втрата особистих сил, повінь і т. і.), які можуть кожної хвилі наступити і нашим господарським життям захитати. Головними чинниками цього життя є, як відомо, людська праця і матеріяльні добра. Самі нагромаджені в природі матеріяльні добра не вистарчають людям на життя; ті добра треба добути, переробити та їх відповідно до людських потреб розділити. Це все доконує людська праця і тому тільки там люди можуть жити, де є рівновага між матеріяльними добрами і людською працею, бо тільки на тій рівновазі спирається господарське життя.

Обезпечення матеріяльних дібр у нас доволі спопуляризовані і з того боку тривалість нашого господарського життя сяктак забезпечена, бо на випадок знищення старих — елементарні обезпечення доставчують нам нових матеріяльних дібр.

Зате не є забезпечена як слід людина і її праця, другий не менше важний чинник нашого господарського життя. Обезпеченням людської праці, життя і самої людини, цеї найбільш творчої сили на світі, займаються життєві обезпечення. Завдання їх: підготовити і зібрати такі матеріяльні засоби, при помочі яких можна би лагодити й усувати ті прикрі господарські наслідки, які викликує для оточення смерть людини, що була за свойого життя джерелом доходу й удержання поодиноких людей, цілих родин а тим самим творила певну тривалу підставу господарського життя народу. Завдання, які життєві обезпечення сповняють в тім напрямі серед усіх суспільних верств усіх народів незвичайно ріжнородні, а поділити їх можна на матеріяльні та ідеальні завдання. До матеріяльних завдань належить: заосмотрення рідні на випадок смерти батька родини, забезпечення віна для дітей або певного капіталу на їх виховання, забезпечення старців, забезпечення певного капіталу для доповнення емеритури державних і приватних урядників і священиків, забезпечення певної емеритури для вільних фахів, уможливлення ведення родинного підприємства в дотеперішніх розмірах без шкоди для спадкоємців, уможливлення узискання на підклад життєвої поліси дешевого кредиту для купця, селянина чи інтелігента і т. і. У всіх тих випадках життєві обезпечення є засобом всякого матеріяльного заосмотрення поодиноких людей і родин, а тим самим засобом проти зубожіння цілого народу. Попри це сповняють вони і певні ідеальні завдання, а саме: вони виховують суспільність і поодиноких її членів в ощадности, призвичаюють їх до певної системи і порядку, додають їм певної енергії і витревалости при стремлінні до тої цілі, яку собі намітили, заключуючи життєве обезпечення.

З огляду на ті великі завдання життєві обезпечення дійшли в останніх роках до неймовірного розвитку, а їх статистика з Америки і Західній Европі та серед культурних народів усього світу виказує великі міліярди долярів обезпеченого капіталу з міліонами долярів річної премії. Саме зараз зі стабілізацією грошевих і господарських відносин, при низькій капіталізації щадничих вкладок, життєві обезпечення вибиваються на перше місце з поміж ріжних галузей народнього господарства.

Ми на цьому полі далеко відстали від інших народів, а одиноке наше життєве асекураційне Товариство „Карпатія", підірване війною і її наслідками, за недостачею яких небудь організаційних фондів не могло проявити досі живішої діяльности. На домагання уряду воно підвищує зараз свій основний фонд до 200.000 золотих і зібравши на цю ціль вже 100.000 золотих, звертається до громадянства з покликом зложити на ту ціль другі сто тисяч та тим способом уможливити розбудову Товариства. До речі слід додати, що в данім випадку не йде мова про якусь милостиню для Т-ва, але про звичайну льокату, на яку будуть видані уділові листи, що згідно з постановами статуту будуть відповідно опроцентовані, в свойому часі вильосовані та з надвишок Т-ва сплачені, а власники уділових листів будуть мати право брати участь у заряджуючих органах Т-ва та тим способом мати вплив і контролю на його долю і розвиток. Субскрибцію уділових листів переводить Т-во „Дністер" Львів, вул. Руська ч. 20, яке по надісланні грошей висилатиме на адресу поодиноких уділовців уділові листи. Вартість одного уділу виносить [illegible] золотих.

Нашим національним обовязком є піддержати цю нашу національну інституцію та скорим, негайним зложенням решти сучої суми 100.000 золотих забезпечити її іствування і розвиток, інакше може зайти небезпека утрати концесії, а нову тепер і в будуччині ледви чи зможемо добути.

Вічевий рух.

Віче в Печеніжині.

Заходом місцевого виборчого комітету відбулося дня 22. травня ц. р. в салі „Просвіти" віче в справі громадських виборів. Прибули громадяне з Печеніжина, Молодятина, Ключева та Марківки. Присутних було около 800 громадян. Віче відкрив короткою промовою голова місцевого виборчого комітету дир. Андрієвич Осип. До президії вибрано громадян Андрія Чупрея головою, а секретарями Олексу Ровенчука та Юру Чупрея. З черги уділив предсідник голосу делегатові Українського Нац.-Дем. Обєднання п. Дмитрові Ерстенюкові зі Львова, який іменем Центрального Комітету привитав присутніх та реферував про політичне положення українського народу під Польщею. Тому, що місцеве староство дало дозвіл на віче з застереженням, що на вічу буде обговорюватися лише виборча ординація, референт вказав под[illegible] польського уряду на всіх ділянках нашого національного життя з комісарами — [illegible] казними війтами. Представник влади цілий час перервав бесідникові, а по [illegible] дальнім рефераті перед самим кінцем його промови заявив предсідникові, що розвяже віче, якщо бесідник буде дальше в той спосіб говорити. Делегат запротестував проти такого поступовання представника влади, а присутні заявили, що тому наложено йому кагáнець на губу і тому дальше говорити не буде, бо не хоче наразити присутніх на розвязання віча. Після нього забрав голос п. Клим Стефанів представник УСРП, що привитав присутніх іменем своєї партії та на прикладах вияснив виборчу ординацію. В дискусії забирали голос гром. Самокешин Іван, Осип Андрієвич, Самокешин Роман, Гриць Дувірак і ін. Віче одноголос-

що підчеркували вагу та значіння виборів і взивали присутніх до злуки національних сил на місцях для збудування одноцілого національного фронту. Віче закінчилося відспіванням національного гимну.

Досягнення, чи компромітація?

Відслонення пам. таблиці Куліша.

(Допис з Відня).

В неділю, дня 15. ц. м. відбулося у Відні святочне відслонення пропамятної таблиці в честь Пантелеймона Куліша при участи численно зібраної української віденської громади. Таблицю поміщено в VIII. окрузі на домі Stadtgasse ч. 9, "Bernardhof", в якому підчас свойого побуту у Відні в 1870—1871 рр. жив і працював поет і де разом з проф. Іваном Пулюєм перекладав біблію на українську мову.

На тому домі була вже до 1921 р. пропамятна таблиця, цинкова, зелено-синьої краски та золотим, дещо поніщеним написом у двох мовах: українській та німецькій. Таблицю цю уфундовано заходом о. д-ра Застирця в часі світової війни. Підчас віднови "Bernardhof-у" в 1922 р. таблицю взято і вона пропала без сліду. Всі старання віднайти її остали без успіху.

Відслонена тепер нова пропамятна таблиця зроблена з чорного мармору, на ній напис золотими буквами в німецькій мові: "У цьому домі мешкав у 1870 році український поет Пантелеймон Куліш і український учений д-р Іван Пулюй". Построєно її старанням студ. т-ва "Січ" з дрібних студентських жертв. Скупі засоби не позволили на другий, український напис і відповідно більшу величину таблиці.

Торжественне відслонення відбулося в 3 год. пополудні. Вокальною точкою жіночого хору під орудою інж. І. Бокейка започатковано це свято. Довшу промову виголосив студ. Іванусів, у якій коротко подав історію таблиць, подрібніше зупинився над постатями Куліша й Пулюя та пригадав не тільки культурну, але й політичну спадщину першого з них, а саме важкі політичні досвіди палкого й горячого Куліша. При кінці своєї промови Іванусів відслонив нову пропамятну таблицю, прикрашену зеленю та національними лентами.

Відспіванням національного гимну і "Ми гайдамаки" закінчено це небуденне свято української громади на чужині.

На маргінесі цього сухого опису таблиці і свята мушу подати осьщо:

Від 1922 р., себто від часу, як справу цієї таблиці порушив на сторінках віденського "Українського Прапору" д-р Іван Німчук, завзиваючи до її привернення чи радше уфундування на давньому місці, минуло вже майже пять літ. За той час можна було хіба спромогтися на гідну памяти Куліша і нашого імени перед чужим світом памяткову таблицю. Тимчасом комітет, що зібрав на згадану ціль гроші вже давно, зволікав зі справою аж до останніх часів, а те, що зробив, є тільки нашою компромітацією перед культурними чужинцями і перед нами самими. Бо напис на таблиці виглядає так:

"In diesem Hause
wohnte ihm[1]) *Jahre 1870*
der ukrainische Dichter
Pantelejmon Kulisch
und der ukr. **Gelehrte**[2])
Dr Iwan Poluj[3]).

Симпатична мармурова таблиця (40×60), майже у висоті І. поверха на правім крилі дому, робилаб гарне враження, але затирає це враження, на жаль, рутенська поверховність і недбальство. Слівце "ihm" само про себе говорить без коментарів! До того додатка на букві "K" частинно витерта, так, що можна читати й "Xulisch". А коли вже додано пок. проф. Пулюя, який у тім домі не мешкав, тільки помагав Кулішеві при перекладі біблії, то повинно бути: "wohnten", бож їх було двох. Тепер запізно на виправдання говорити, що "завинили долото й молот майстра!" Ціла українська кольонія обурена на ці скандальні похибки, бо гарна таблиця робить тут більше, як усякі українські концерти для чужинців чи відчити в "Urani-ї" про Україну. А так вийшов тільки скандал.

І ще одно. При відкритті таблиці зявився властитель камениці і спитав комітетових, чому не повідомили його про цю справу? Заявив чемно, що й він хотів би був причинитися до гідного вшанування двох славних українських мужів, бо пропамятна таблиця стає гордістю його дому (кожний віденець розуміє вагу й ціну такої історичної памятки!) Комітетові-голови "замельдувалися" лишев Hausbesorger-а і це їм вистарчало. Чи не чисто по рутенськи?

Не лишається тепер нічого іншого, як отсею дорогою візвати пп. Муринюка, Вітошинського й інших, до голови "Січи" включно, щоб постаралися негайно про нову, відповідну й гідну нас таблицю без прикрих похибок, і то на власний кошт. Усяке підмальовування помилок кавчуком на марморі не має ніякої вартости, бо як не завтра, то за місяць змиє його дощ і вітер.

Si quid agis, prudenter agas et respice finem.

Учасник свята.

[1]) Має бути: *wohnten im.*
[2]) Надто разячий вислів!
[3]) Має бути: *Puluj.*

Мобілізація в С. Р. С. Р.

Льондон, 27. травня 1927.

З Токіо повідомляють: Японські часописи містять телеграму з Харбіна, що більшовицькі власти видали приказ негайної мобілізації червоних військ. Змобілізовані війська вишлеться передовсім на кордони Далекого Сходу і до Кронштадту. Часописи інтерпретують цей розпорядок як прелюдію до ворожих англійсько-більшовицьких кроків.

Москва, 27. травня 1927.

"Известия", коментуючи промову Болдуіна, називають її мішаниною безсоромности і гіпокризії. Зірвання взаємин із СРСР. матиме дуже некорисні наслідки для цілої Европи. Англійський уряд не богато журився тим, щоби вдержати мир. Зірвання взаємин це прелюдія до нової війни і нової інтервенції, за яку відповідальність упаде лише на англійський уряд.

СРСР. бажає договору з Польщею.

Берлін, 27. травня 1927.

Тутешні націоналістичні часописи повідомляють із Москви, що більшовицький уряд хоче почати оживлену діяльність у закорд. політиці. Чічерінові відвідини у Бріяна і Пуанкаре були вступом до тої діяльности. "Льокаль Анцайгер" пише, що СРСР. дасть тепер ініціятиву до польсько-більшовицьких переговорів і спробує довести до заключення пакту з Польщею.

Чічерін у Німеччині.

Париж, 27. травня 1927.

Часописи подають, що Чічерін виїхав учора вечером до Франкфурту. Задержиться там кілька днів перед відїздом до Москви.

Штреземан не вірить у війну.

Штутґарт, 27. травня 1927.

Мін. закорд. справ виголосив промову на засіданні нового Географічного Інституту. В промові торкнувся і англ.-більшовицького конфлікту. Мін. Штреземан не вірить, щоби прийшло до війни між Англією і СРСР. Ці два народи стають проти себе. Завданням Німеччини є недопустити до війни і зблизити ці народи.

Англ. парлямент приняв постанову в справі зірвання взаємин з С. Р. С. Р.

Льондон, 27. травня 1927.

На вчорашнім засіданні палати громад після промови Чемберлена промовляв провідник лібералів Льойд Джордж. Він призвав, що уряд дійсно має доволі доказів, які оправдують зірвання дипл. взаємин із СРСР. Більшовицький уряд не додержав приречень і завів сподівання, одначе бесідник є думки, що уряд поступив занадто поспішно, не розглянув як слід справи зірвання взаємин, яке, на думку бесідника, не принесе користи. Зірвання взаємин бесідник уважає невластивим і боїться, що протианглійська пропаганда ще збільшиться. Закінчив промову заявою, що зірвання взаємин із СРСР. є кроком у невідоме.

Палата приняла 357 голосами проти 111 внесення консерватистів, що апробує постанову уряду в справі зірвання взаємин із СРСР.

Внесення Лейбур Парті, яке висловлює жаль з причини зірвання взаємин із СРСР. і висловлює погляд, що не слід втягати край на шлях постанов уряду, доки покликана для тієї мети комісія не розгляне документів, найдених у товаристві "Аркос", відкинено 357 голосами проти 118.

Англ нота про зірвання взаємин.

Льондон, 27. травня 1927.

Нині рано доручено більшовицькому шарже д'афер у Льондоні ноту британського уряду про постанову уряду зірвання дипл. взаємин і виповідження торг. договору. Нота визначує речинець кількох днів для виїзду більшовицьких представників із Англії і просить, щоби більшовицький шарже д'афер попросив свій уряд улекшити англ. представництвам виїзд із Ленінграду і Владивостоку.

Масарик утреє президентом ЧСР.

Прага, 27. травня 1927.

Сойм і сенат зібралися для вибору президента держави. Віддано 434 голоси. Важних було 432. Президент Масарик одержав 274 голоси. Чистих карток віддано 104, на демонстраційного комуністичного кандидата Стурдзу віддано 54 голоси. Після вибору през. Масарик приїхав до парляменту і зложив присягу.

Приїзд ужгородських гостей.

Ентузіястичне повитання на головному дворці.

Львів, 28. травня 1927.

Вчора в год. 11. вночі головний дворець заповнила тисячна маса [illegible] громадян Львова, що прийшли повитати дорогих земляків із Закарпатської України. Всі прихильники рідного спорту і взагалі наші свідомі громадяни витали гостей овацийно вже в Гребенові, Сколім, Синевідську та Стрию. На гол. дворці у Львові повитав їх голова Українського Спортового Союзу п. Осип Навроцький. Могутнє трикратне "слава" з тисячі грудей зібраних було висловом щирого повитання та ентузіязму українських громадян. Після того ужгородські гості віїхали до "Народньої Гостиниці" на нічліг.

Дорогим Гостям зпоза Карпат!

Виконавчий Комітет Центральної Ради Лугів у Львові витає цею дорогою в імени цілої Лугової Організації братнє спортове товариство "Русь" в столиці Галицької Землі. — За Виконавчий Комітет Центральної Ради Лугів у Львові: *Д-р Р. Дашкевич*, голова, *О. Курцеба* писар.

Відгуки дня.

Поклонники чужої думки.

(Розмову проводить чотирьох: три (1, 2, 3) приватні обивателі й один оборонець з уряду. Місце: на вулиці, в кавярні або в касині).

1.: Що не кажіть, але "Вечір пісні й живого слова" був скандальний.

Оборонець: Чому скандальний?

1.: То було звичайне брання публики на бас.

2.: Рація... Кожний має право за свої гроші жадати чогось ліпшого.

3.: Так єсть. Всі обурені. Одна пані мало що не вийшла перед кінцем вечора.

Оборонець: Панове! не можете заперечити, що не було й гарних точок.

1.: Безперечно, але цілість!

2.: Рація: Цілість!

3.: Так єсть: цілість!

Оборонець: Щож властиво було таке "скандальне?"

1.: Почалося з опізненням...

2.: Скінчилося за швидко.

3.: Лепкого не було.

Оборонець: Щодо першого закиду, то не можна починати, доки публика не зійдеться, щодо другого, то це неправдиве, бо "Вечір" тривав дві години, щодо третього, то це непередбачений випадок. Лепкий захорів і заступав його Купчинський.

1.: Ну, вже знаєте: щось такого говорити!?... Купчинський заступав Лепкого?!... Публика була просто скажена.

Оборонець 1.: То буває нераз...

2.: Одним словом — скандал!

3.: Так єсть: одним словом!

Оборонець: Дивна річ, що ви так відказуєте на "Вечір". Чужинці зовсім іншої думки.

1, 2 і 3 (разом): Чужинці?! Які чужинці?...

Оборонець: Наприклад жидівська "Хвіля".

1, 2, 3 (як вище): Ну... Щож вона?!

Оборонець (Витягає часопис. Читає): "Вечір пісні і живого слова", який і т. д., був дуже вдатний і стояв на високім артистичнім рівні. Українці повинні частіше давати такі вечорі"...

1.: Що ви кажете: "Хвіля"?!...

2.: Цікаво. "Хвіля".

3.: "Хвіля"... Справді цікаво.

1.: Воно так ніби менше гостро брадаша, то вечір був незлий...

2.: Навіть був досить добрий.

3.: Так єсть, був добрий.

1.: Барвінський, Голинський, Федорцева... Гарні були точки. Тільки що Лепкого бракувало.

Оборонець 1.: Щож робити, захорів...

2.: Певно, що нема ради.

3.: Зрештою і те вступне слово, що було, не випало найгірше.

1.: Розуміється, що ні... Але дивіть: "Хвіля"!

2.: Ая: "Хвіля"!

3.: Егеж: "Хвіля"?!

1, 2, 3 (разом до 4): *Знаєте, ви повинні частіше такі вечорі уладжувати.*

1.: І ціль гарна і вечір симпатичний.

2.: Дуже симпатичний.

3.: Незвичайно симпатичний.

— — — — — — — — — — —

Заключення: *Хтось колись щоби написав у чужій пресі: "Українці можуть легко повинні швидко здобути самостійність". Ми тоді повірилиб без дискусії, що це написав чужий, і видно, воно так справді є.*

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Перед змаганнями спортового клюбу „Русь" з львівською „Україною".** Пригадуємо ще раз, що змагання в копаному мячі між ужгородською дружиною „Русь" і львівською „Україною" зачнуться в суботу в год. 4:50 попол. на площі Сокола-Батька. Не сумніваємося, що наша громада явиться на цих змаганнях якнайчисленнїще і привитає сердечно ужгородських гостей, що вперше виступають на зеленій мураві в нашому місті. Передтим (в год. 2:30) відбудуться змагання в коп. мячі між УССК і Богуном. Неділині змагання зачинаються також в год. 2:30 попол. грою в кошикового мяча, після чого відбудуться відплатні змагання між „Русю" і „Україною".

Президія Українського Спортового Союзу подає до загального відома, що проголошення Центральної Ради Пугів у Львові в комітеті, що запрошував на раут у честь гостей з Ужгороду, зайшло не з вини президії УСС, і без її відома. Отсею дорогою перепрошуємо ЦРЛ. за те, що сталося. — За Президію УСС: *Осип Навроцький, Олена Шепарович, Іван Паньчук.*

З „Учительської Громади" у Львові дістаємо таке повідомлення: Зїзд відпоручників філій та кружків скликує Головний Виділ „Учит. Громади" на 5. червня ц. р. до Станиславова (домівка „Української Бесіди" при вул. Голуховського 20/І.) Програма зїзду обійме всі актуальні справи нашого Т—ва, щоби зїзд приніс Т—ву якнайбільше пожитку, а учасникам якнайбільше вдоволення. Тому програма зїзду буде така: 1) Проф. Іван Галущинський з Тернополя: Злука філіяльних позичкових кас. 2) а) Проф. Омелян Терлецький зі Львова: Завдання нашої організації. б) Проф. І. Сітницький зі Львова: Справа „Учит. Громади" у Львові. 3) Проф. Сава Никифоряк зі Станиславова: Реформа середньої школи і ми. 4) *Eventualia.* Початок зїзду в 9 год. рано. На цей зїзд повинна кожна філія і кружок „УГ." вислати по можности якнайбільше число своїх делегатів. У зїзді можуть брати участь крім відпоручників філій та кружків також інші члени „Учит. Громади". Треба приїхати вчасно (в суботу), щоби зїзд міг зачатися точно в означеній годині і вичерпати цілу програму.

— **Товариство жидівських журналістів у Львові** прислало нам отсей комунікат: З кінцем минулого тижня відбулися у Львові перші загальні збори новоснованого Товариства жидівських журналістів у Львові. Після промов і дискусії, звязаної з порядком дня, приступлено до виборів, які дали такий вислід: До президії Т-ва увійшли редактори: Г. Гешелес, пос. М. Фростіг і Л. Вайншток. Секретарем вибрано п. Ш. Готліба, скарбником А. Брата, членами виділу Б. Гінсберга і І. Вайнлеза. До ревізійної комісії увійшли: пос. д-р Л. Райх, пос. д-р А. Інзлер, і А. Пльон. Членами товариського суду вибрано: д-ра Л. Мунда, Б. Гінсберга і А. Брата.

— **Залізничі знижки для інвалідів.** Мін—ство комунікації у Варшаві поручило підчиненим залізничим дирекціям видати зарядження, щоб білетові каси видавали воєнним інвалідам пільгові білети на основі посвідок, виставлених урядово признаними товариствами воєнних інвалідів або їх властями, що підлягають міністерству праці й суспільної опіки, після попереднього виказання інвалідської книжечки з фотографією, виданої ПКУ. Коли в поїзді явиться особа, що користується знижкою лише на основі посвідки, а не може виказатися інвалідською книжкою, контрольні власти мають від тої особи взяти оплату з § 16. уст. 2. переводових приписів, а посвідку відібрати і предложити мін—ству комунікації. З огляду на цей обіжник повинні воєнні інваліди доповнити свої інвалідські книжечки фотографіями. Інваліди, що втратили здібність заробітку нижче 15 проц. (себто від 1 до 14 проц.), а досі не одержали інвалідських книжечок, повинні зголоситися по їх відбір до приналежної ПКУ.

— **Летунство в початках 19. століття.** Часопис „*Comoedia*" пригадує, що дня 19. червня 1817 р. в паризьких огородах Тіволі якийсь Деген виконав сміливий лет на апараті, що складався з поземо прикріпленого вітрила й мотору (повітряна шруба). Тодішні часописи стверджують, що той лет вдався зовсім добре, але найближчий лет на Марсовім Полі дня 5. жовтня того самого року закінчився трагічно. Деген упав разом із апаратом на товпу, поломив собі руки і ноги і поранив кількох людей. Це викликало таке обурення, що нещасливого сміливця добили на місці.

— **Подяка.** Управа Українського Товариства Допомоги Еміґрантам з Великої України у Львові складає свою найсердечнішу подяку всім особам, що безкорисно взяли участь в улаштуванні панахиди в перші роковини смерти бл. п. Симона Петлюри, Голови Директорії й Головного Отамана Військ УНР. та в честь полеглих борців за волю України, а саме: Єромонахові Почаївської Лаври о. Борисові, дириґентові хору п. радн. Т. Куцинському та хористам Львівського Співацького Гуртка і редакціям „Діла" та „Нового Часу" за безплатне уміщення оголошень. — Голова Управи Товариства: П. Холодний; секретар: З. Храпко.

— **В справі викладу „Нарбут і українська графіка".** Виклад п. Миколи Голубця п. з. „Нарбут і українська графіка", заповіджений на неділю 29. травня ц. р., перенесений з приводу приїзду закарпатських гостей і мечу „Русь-Україна" на неділю 5. червня ц. р. Білети важні.

До відома громадянства.

Комунікат.

Старшина Кружка „Рідної Школи" в Перемишлі подає до відома П. Т. Громадянства:

Обмеження в приниманні учнів до перемиської української хлопячої гімназії тільки до 5 повітів, завдяки заходам Старшини цього Кружка, вже, як відомо, знесене. Тимсамим до цеї гімназії можуть вписуватися без найменшої перешкоди до всіх клас учні з усіх повітів.

Рівнож завдяки заходам Старшини цього Кружка приверено самостійність державної дівочої учит. семинарії з українською мовою навчання в Перемишлі.

Звертаємо на це увагу батьків, що мають діти, до одної з тих шкіл. П. Т. парохів і інших громадян просимо подати це до відома своїх парохіян і знакомих.

Всяких інформацій уділяє канцелярія „Рідної Школи", Перемишль, вул. Косцюшка ч. 3. **Старшина.**

На „Український Город" у Львові.

II. виказ датків на „Український Город" у Львові.

Деклярували і в більшій части вже вплатили на щадничу книжечку Центробанку ч. 7997 у Львові, Ринок ч. 10, отсі установи і громадяни:

Виділ Ради Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові 50 дол.; Косаревич-Косаренко, Берлін, 500 золотих; директор Земельного Банку М. Гаврисевич 20 дол.; члени Учительського Збору при українській гімназії (головне заведення) 60 долярів, а саме: директор Кокоруда 10, проф. Зимак 5, Добущак 3, проф. Раковський 3, проф. Яцкевич 3, проф. Макарушка, Лещій, Сітницький, Федусевич, Посацький, Шпитковський, Мартинюк, Полянський, Терлецький, Витошинський, Радликевич, Тисовський, Балабан, Біленький, Франко, Кархут, Гординський, Тершаковець по 2 доляри; о. мітрат Базюк 10 дол., інж. Дувало 10 дол., Василь Шавалюк 10 дол., адв. Голубовський 5 дол., радн. Громницький 5 дол., Теофіль Новицький 50 зол., Василина Заячук (Канада) 2 і пів доляра, Дмитро Лукашевич 3 дол., о. Василів 5 дол., о. Бобикевич 5 дол., о. Гаврилюк 5 дол., о. Яримович 3 дол., о. Войнаровський 5 дол., проф. Бабій 5 дол., майор Грозик 5 дол., Сокіл у Жидачеві 5 дол., радн. Баньковський 3 дол., о. мітрат Бачинський 5 дол., о. Ірха (Канада) збірка від С. Ф. Кучабів і В. Новицького 3 дол., о. Горчинський 5 дол., Українська Антикварня І. Громницького, ул. Рутовського 2 дол., Петро Берест 3 дол., Софрон Ференцевич 2 дол., Н. Н. 2 дол., декан. уряд в Тухлі 2 дол., Володимир Квасницький (Мульгус-Франція) 50 франків франц., лікар д-р Пелех 2 дол., інж. Дурбак 20 зол., суд. радник Старосольський 5 дол., інж. Трач 2 дол., М. Ваврик 2 дол., А. П., Броди 5 дол., Кружок Взаїмна Поміч урядовців „Дністра" 2 дол., Іван Проща 10 зол., А. Костишин 1 дол., Йосиф Зальц, Підлюте 10 зол., Сокіл у Стриганцях 5 зол. 40 сот., Василь Ягтимець, Немирів 2 зол., Кость Косендяк, Бродки 10 зол., Кружок Українських Дівчат СКУД у Львові 10 зол., Михайло Галібей 1 дол., Ірина Павликовська 10 зол., Роман Кміцикевич 5 зол., Анна Дембицька, Заліщики 5 зол. — Збірка п. Ілька Калічака з Чехії (Берно) в сумі 402·60 чеських корон і збірка урядовців Краєвого Союзу Ревізійного буде поміщена поіменно в найближчім (III) виказі жертв.

При цій нагоді звертаємося до українського громадянства на всіх землях, де гомонить українське слово, з зазивом: Посилайте негайно щедрі датки (через Центробанк-Львів, Ринок 10, книжочка щадинча 7997) на викупно „Українського Городу" у Львові, бо ціна купна такої гарної, великої площі, в середині теперішнього нового великого Львова вимагає великих жертв, а саме поверх 7.500 долярів. Коли отже хочемо ще своїми очима бачити довершене велике діло, до якого взявся Сокіл-Батько у Львові для добра цілої української суспільности, то складаймо негайно: українські товариства, кооперативи і всякі українські установи, а також богатші одиниці що найменше від 10 долярів угору, середняки від 5 до 10 долярів, а бідніші бодай по 1—2 доляри, і то навіть у кількох місячних ратах (евентуально за доляра 9 золотих), бо лиш такі щедрі жертви свідомих великої ідеї одиниць причиняться до здійснення того, що найпізнїще під кінець цьогорічної осени зможемо викупити цілий город, як того весь український загал собі бажає.

Українська приповідка „Охота гірш неволі" кличе отже нас усіх до одноразової, якнайбільшої, хочби і в ратах складаної жертви. Віримо, що певно не знайдеться між нами такий, що не хотів би чимскорше бачити в українських руках цеї справжньої станиці українського життя в княжім місті Львові.

Старшина Сокола-Батька.

✝ Посмертні згадки.

о. Іван Негребецький, парох Ясениці Сільної біля Дрогобича, щирий український патріот і взірцевий господар (бувший редактор „Сільського Господаря"), учасник львівського собору з 1891 р. і найгорячіший оборонець на тому соборі прав нашого духовенства, упокоївся дня 25. травня ц. р. в 74. р. життя і 49. священства. Похорони відбудуться в суботу 28. травня ц. р. — В. И. П.

ОПОВІСТКИ.

Зїзд відпоручників філій і кружків Учительської Громади відбудеться 5. червня ц. р. в Станиславові в домівці „Української Бесіди" при вул. Голуховського 20/І. Початок в 9. год. рано. Програма: 1. Проф. Іван Галущинський: Злука філіяльних позичкових кас. 2. а) Проф. Омелян Терлецький: Завдання нашої орґанізації. б) Проф. Іван Сітницький: Справа зібрання фондів на дім „Учит. Громади" у Львові. 3. Д-р Сава Никифоряк: Реформа середної школи і ми. 4. *Eventualia.* В зїзді можуть брати участь крім відпоручників філій та кружків також інші члени „Учит. Громади". Відпоручників просимо прислати як найбільше. Учасники повинні зїздитися вчасно (в суботу 4/6.), щоби зїзд міг зачатися точно й вичерпати всю програму. — За Головний Виділ „Учительської Громади": *Омелян Терлецький* голова, *Микола Паньчук* секретар. 2242

З нагоди Тижня Дитини відбудеться у неділю дня 29. травня о год. 12·30 в пол. в салі Бесіди відчит д-ра Олександра Барвінського: „Про анґлійську недугу". Проситься о численну участь. — *Виділ.*

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10